

Initiatief Raadsvoorstel

Onderwerp: IJmondiaal rekenkameronderzoek naar gemeentelijke zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers

Datum rekenkamercommissie	21 maart 2023	Ambtenaar	A.F.K. Klinkenberg-van den Berg
Zaaknummer		Telefoon	0255 567520
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn	E-mailadres	lklinkenberg@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

- De volgende aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport "Onderzoek naar gemeentelijke zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers -Rekenkamercommissies IJmondgemeenten" over te nemen en het college opdracht te geven uitvoering te geven aan de volgende aanbevelingen:
 - Aanbeveling 1: Zorg voor verbetering in de samenwerking in de dementieketen.
 - Aanbeveling 2: Vraag de gemeentelijke medewerkers om u af en toe te informeren over de voortgang van de speerpunten rond dementie. Wat gaat goed en wat kan beter.
 - Aanbeveling 3: Prioriteer de middelen en uitvoering rond de zorgvraag van mensen met dementie in relatie tot andere gemeentelijke vraagstukken. Ontwikkel hiervoor ook een middellange en lange termijnvisie.
 - Aanbeveling 4: Zorg voor regelmatige trainingen van de Wmo-consulenten.
 - Aanbeveling 5: Bespreek in het gemeentelijk overleg met de thuiszorginstellingen dat signalen van medewerkers gedeeld kunnen / mogen worden met huisartsen.
 - Aanbeveling 6: Stimuleer dat de verschillende maatschappelijke partners elkaar informeren over het ziektebeeld van mensen met dementie.
 - Aanbeveling 7: Zorg voor voldoende respijtzorg plekken.
- Het college te verzoeken om de raad jaarlijks over de voortgang te rapporteren, te beginnen uiterlijk 1 november 2023 en deze voortgangsrapportages op te nemen onder de reguliere evaluaties van beleid op de lange termijn agenda (LTA).

Samenvatting

De rekenkamer(commissie)s Beverwijk, Heemskerk en Velsen willen met dit onderzoek inzicht krijgen in de organisatie en uitvoering van de gemeentelijke zorg en ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Naast inzicht in de gemeentelijke visie, het beleid en de uitvoering met betrekking tot mensen met dementie geeft het onderzoek óók inzicht in de overeenkomsten en verschillen in beleid en uitvoering tussen de drie gemeenten en de

gemeentelijke besluitvorming. Zo kan worden gekomen tot concrete verbeterpunten voor de toekomst

Inleiding

Uit het in 2018 verschenen onderzoeksrapport 'Borg de zorg' van de Nationale Ombudsman blijkt dat de verschillende wetten voor zorg voor en ondersteuning van mensen met dementie en hun mantelzorgers met elkaar botsen en niet op elkaar aansluiten. Dit resulteert in drempels bij het aanvragen of verkrijgen van zorg en ondersteuning.

Vanwege de toenemende vergrijzing krijgen steeds meer mensen te maken met dementie. Momenteel krijgt in Nederland één op de vijf mensen dementie. Naar verwachting loopt het aantal mensen met dementie op van 290.000 in 2022 naar meer dan 500.000 in 2040. Zij wonen steeds vaker (alleen) thuis en worden verzorgd door hun naasten (mantelzorgers), aangevuld met zorg door professionals.

Voor de rekenkamercommissies van de gemeenten Beverwijk en Velsen en de rekenkamer Heemskerk is dit aanleiding geweest om een gezamenlijk onderzoek uit te voeren naar het thema dementie. Onderzoeksbureau ZorgfocuZ heeft het onderzoek uitgevoerd.

Beoogd doel en effect van het besluit

De aanbevelingen moeten leiden tot duidelijke afspraken om te komen tot concrete verbeterpunten voor de toekomst.

Conclusies

1. Er is bij de drie gemeenten aandacht voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.
2. Binnen de dementieketen kunnen verschillende organisaties elkaar onvoldoende vinden en zijn er verschillende verwachtingen bij de deelnemers.
3. De operationalisering van beleid en monitoring van de uitvoering is niet transparant en daarmee afhankelijk van de betreffende medewerkers.
4. Het beschikbare gemeentelijke budget voor Wmo zorg is voor alle inwoners met een zorgvraag. De verwachting is dat de zorgvraag in de breedte zal toenemen.
5. De maatschappelijke uitdagingen van nu, namelijk het tekort aan zorgpersoneel, toename van de zorgvraag en daling van aantal beschikbare mantelzorgers vereisen een middellange en lange termijnvisie.
6. Wmo consulenten worden getraind in het herkennen van dementie maar deze kennis verwatert in de praktijk omdat ze met veel cliëntproblematieken te maken hebben waarvan dementie er slechts een is en er geen tijd is om alle vak ontwikkelingen maximaal te kunnen volgen.
7. Huishoudelijke hulpen signaleren veel maar voelen schroom om dit te melden bij de huisarts.
8. Mensen met dementie en hun mantelzorgers hebben recht op regievoering (door een casemanager) maar ze zijn niet altijd in beeld bij arts, zorginstelling of Wmo consulent of er is geen afstemmingsoverleg tussen de verschillende partners.
9. Er zijn te weinig respijtzorg plekken.

Alternatieven

Het alternatief is om de aanbevelingen niet over te nemen. Het gevolg is dat de beoogde verbeteringen uitblijven,

Risico's

Het overnemen van de aanbevelingen betekent dat er duidelijke afspraken gemaakt worden om te komen tot concrete verbeterpunten voor de toekomst.

Programma

Vitaal en sociaal Velsen

Kader

- Kaders uit de WMO (Artikel 2.1.2 en 2.1.4)
- Kaders 'Samen Dementievriendelijk' (Alzheimer Nederland en VWS)-stappenplan
- Samen naar een vitaal Velsen – sport- en preventieakkoord Velsen
- Wmo uitvoeringsagenda Velsen – naar een inclusieve samenleving 2020-2021

Participatie en inspraak

Er heeft, conform de verordening op de rekenkamercommissie, ambtelijk en bestuurlijk wederhoor plaatsgevonden op het concepteindrapport. Feitelijke onjuistheden die in het ambtelijk wederhoor zijn aangegeven zijn gewijzigd in het rapport. Het bestuurlijk wederhoor is integraal opgenomen.

Het initiatief-raadsvoorstel is conform art. 147 a lid 4 Gemeentewet voorgelegd aan het college met de vraag of er wensen of bedenkingen zijn bij het voorgestelde besluit.

Financiële consequenties

n.v.t.

Uitvoering van besluit

Het college legt een nadere uitwerking van de aanbevelingen ter bespreking voor aan de gemeenteraad om de nieuwe afspraken vast te leggen.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Onderzoeksrapport Onderzoek naar gemeentelijke zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

De volgende zes stukken zijn samengevoegd in één gezamenlijk document:

- Aanbiedingsbrief
- De bestuurlijke samenvatting die is vastgesteld door de rekenkamer(commissies). Hierin staan de conclusies en aanbevelingen;
- Het rapport van het onderzoeksbureau Zorgfocuz;
- De bestuurlijke reacties van de colleges van Beverwijk, Heemskerk en Velsen.

De Rekenkamercommissie Velsen,

De secretaris,

De voorzitter,

A.F.K Klinkenberg

J.E. van der Boon